

Bogu na čast,

GASILEC

bližnjemu na pomoč!

Izdaja odbor deželne zveze kranjskih gasilnih društev. — Urejuje tajnik Fran Ks. Trošt na Igu pri Ljubljani. — List izhaja poljubno po potrebi v nedoločenem času, vendar vsaj štirikrat na leto, in ga dobivajo člani zveze brezplačno. Oznanila stanejo cela stran: 37 K 60 h, 1/2 strani 18 K 80 h, 1/4 strani 9 K 40 h, 1/8 strani 4 K 70 h, pri večkratnem natisu primeren popust.

Vabilo

na slavnost štiridesetletnice Ljubljanskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva, spojeno z zborovanjem „Zveze kranjskih prostovoljnih gasilnih društev“ in odbodorove seje „Slovanske gasilske zveze“ ki bo dne 13., 14. in 15. avgusta 1910 v Ljubljani.

Spored:

I.

V soboto dne 13. avgusta: Sprejemanje gostov na kolo-dvorih in odkazovanje prenočišč.

II.

V nedeljo dne 14. avgusta:

1. Ob 8¹/₂ uri dopoldne slavnostno zborovanje Ljubljanskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva v „Mestnem domu“.
2. Ob 10. uri nastop društev na Bleiweisovi cesti, na to odkorakanje v „Zvezdo“ k sv. maši.
3. Po sv. maši mimohod pred deželnim dvorcem, obhod po mestu, poklonitev mestnemu zastopu; razhod pred „Mestnim domom“.
4. Ob 3. uri popoldne vaja Ljubljanskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva.
5. Ob 4¹/₂ uri zborovanje „Zveze kranjskih gasilnih društev“ v „Mestnem domu“.
6. Ob 7¹/₂ uri zvečer koncert v hotelu „Tivoli“.

III.

V ponedeljek, dne 15. avgusta:

1. Ob 9. uri dopoldne zboruje tehnična komisija „Slovanske gasilske zveze“.
2. Ob 11. uri odborova seja „Slovanske gasilske zveze“.
3. Popoldne ogledovanje mesta in izleti v okolico.
4. Ob 7¹/₂ uri zvečer koncert v „Narodnem domu“.

IV.

Dne 16. avgusta ob 6¹/₂ uri zjutraj odhod gostov v Postojno.

V.

Obedi se vrše poljudno v raznih hotelih, restavracijah in gostilnah tako, da so domači gasilci v družbi s tovariši iz severa in juga.

VI.

Da bo razvrstitev mogoča, se bratska društva prosijo, naj naznanijo število došlih tovarišev zveznemu ali pa odboru Ljub-

ljanskega prostovoljnega in reševalnega društva; vsaj do 1. avgusta 1910.

Oprava: Paradna s čalado in pasom.

K mnogoštevilni udeležbi vabita vsa severo- in jugoslovanska — kakor domača gasilna društva združena odbora Zveze kranjskih gasilnih društev in Ljubljanskega prostovoljnega in reševalnega gasilnega društva.

N a p o m o č !

Za šolo in dom.

Gasilsko nadzorstvo v Kamnici, je razpisalo tekmovalno nalogo o ognju. Med raznimi došlimi rešitvami, je bilo prvenstvo priznано delu gasilskega častnika Manota iz Pinzona na Francoskem. Ta rešitev je predstavljena v več jezikov in celo vpodobljena pod naslovom „Za šolo in dom“.

V naslednjem podamo čitateljem zbirko rekov, naj jih vpoštevajo pri vsaki priliki.

Ogenj je naš prijatelj, vsled neprevidnosti pa postane sovražnik.

Imejte vedno skrb, da ne dosežejo otroci vžigalic. Za otroke so vžigalice vedno nevarnost.

Nikdar ne vstopite v pod, hlev in svi-li z odprto lučjo!

Na odprtem plamenu se lahko seno, slama itd. vname, vzemite vselej svetilko (laterno).

Varujte se zaspati, ako ležite ob goreči luči v postelji.

Neprevidnež je v nevarnosti, da zgori ali se zaduši. Če prihaja dim iz zaprtega prostora, ga smete odstraniti šele, ko ste preskrbljeni z vodo, da morete gasiti plamen ki ga vzbuni dostopajoči zrak.

Kjer je dim, sklepajte, da je ogenj.

Kadilci, varujte se vplamtiti stog sena ali celo gozd z neprevidnostjo.

Ne mečite kar tja še tlečo smodko, svalčico ali gorečo žveplenko; prej pogasite.

Ne napolnjujte goreče svetilke s petrolejem; ne vlivajte tega v odprti plamen.

Prava gospodinja ne čaka večera, da napolni svetilke, to stori pri belem dnevu.

Ne podnetite ognja v peči z lahko vnetljivimi tekočinami, kakor so petrolej, špirit, bencin itd. Goreče tekočine so vsled nastalih plinov nevarne.

Bodite pazljivi pri slabo ugušenem oglju, ker se lahko zopet vname!

Tleče oglje zaprite v nezgorljivo posodo.

Ogenj tli pod pepelom naprej.

Ne nosite prostih vžigalic v žepu, ali celo pri razstrelbah! Nikdar se z njimi ne igrajte! Z vžigalicami in razstrelbinami ni nikdar dovolj previdnosti.

S celuloidnimi igračkami in predmeti — ne hodite v bližino vročih predmetov, celuloid se vname pri dotikanju vročih teles. —

Ne merite na druge s puško, samokresom ali pištolo, da celo ne z otročjo puškico, ker se z iskro lahko poškoduje oko. Nabite puške in samokresi naj bodo otrokom nedostopni.

Vzrok ognju zaradi neprevidnosti ali zlobe je težek prestopok.

Zažig dovodi v ječo.

Previden gospodar zavaruje svoja poslopja in pohištvo. Preden gre spat obhodi svoja poslopja, da se prepriča, če je vse varno in če je ogenj v ognjišču pogašen; ko vse pregleda, lahko mirno leže k počitku.

Otroci ne igrajte se z ognjem.

Ognju nevarni predmeti so: Vžigalice, petrolej, špirit, bencin, esenc, karbid.

Gasilni predmeti: sifon, vrč z vodo je pri izbruhu ognja zabranil veliko ne-rečo, torej imejte v bližini vedno kaj vode.

Če gori mast ali olje, vdušite plamen s plahto, mokrim peskom ali zemljo, z gojem.

Če imate opekline in ni zdravnika blizu, napravite si vodne obkladke.

Ne dotikajte se električnih naprav.

Pouk o gasilstvu v kmetijskih šolah.

Pouk o gasilstvu se pri nas prav malo, da skoraj nič ne goji. Toda prav kmetijske šole bi morale ta predmet gojiti, ker manjka posebno na deželi inteligentnih voditeljev za gasilstvo.

Hvalevredno je, da se je zavzel za to panogo deželni kulturni svet na Češkem. Po njegovi iniciativi je dovolil češki deželni odbor prireditve gasilskega tečaja na kmetijski strokovni šoli v Kaadnu, kjer se je vršil tudi že pred leti.

Učni načrt mu je bil naslednji:

1. Pomen gasilstva; zgodovinski pregled večjih požarov.
2. Splošna zgodovina gasilstva.
3. Pouk o orodju; gasilna sredstva, nasitna sredstva, samostojna gasila, priprave za pribavljanje vode, cevi, vijaki, brizgalne, vzdrževanje, plezalsko orodje, razruševalne in rešilne priprave, dimobrani, signali.
4. Organizacija, obleka in oprava gasilcev.
5. Služba pri vajah in požaru.
6. Skrb za vodo, vodovodi in vodopustniki.
7. Rešilstvo: splošne sanitetne priprave in oprave.
8. Obramba požaru.
9. Nevarnost proti strelji in varnost.
10. Statistika.

Pouk se je vršil s predavanji, katera se je pojasnjevalo z modeli, orodjem in podobami prav nazorno.

Pouka se je udeležilo 46 slušateljev, ki so marljivo sledili predavanjem.

Potrebno je pomen gasilstva v mestu in na deželi pojasniti. Večkrat je mnenje, da je danes nevarnost ognja manjša; ali to mnenje je napačno. Požari se od leta do leta množe, temu je vzrok razvoj industrije in kupčije, dalje uporaba modernih razsvetljiv in gonilnih naprav (acetylen, bencinovi motorji, lokomobili).

Opis velikih požarov v preteklih dobah zbuja zanimanje in stori stvarino menjalno. Ne zadostuje pa samo požare omenjati, marveč tudi poročati je o tedanjem gašenju in rešilnih pripravah.

O zgodovini gasilstva je pač veliko povedati, ta predmet naj se tudi v gasilskih krogih goji.

Pouk o orodju je poglavitni del, posebne važnosti pa tudi temeljito navodilo o vzdrževanju.

O obleki naj se posebno poudarja, da je zametavati vsak nepotrebn nakit. Zastave, zlate vrvice i. t. d. so nepotrebne, naj se govori le o gorki obleki, da se varuje prehlajenja. Služba pri vaji in pri ognju imej smoter, da se slušatelji informirajo o ravnanju pri delu. Kolikokrat se dajo v resnem slučaju nesmiselna ukazila, trati se z vodo, kar je posebno pri pomanjkanju vode uvaževati, dočim se pri pravilnem nastopu doseže boljši uspeh.

Sanitetne naprave so posebno na deželi, kjer ni zdravnikov, uvaževati. Pouk o prvi pomoči pri nezgodah je posebno priporočati.

O varstvu proti ognju in strelji naj se po možnosti razpravlja in priporočajo dotični branilni pomočki.

Statistika naj bi predočila razvoj gasilstva, pa tudi o zavarovalnicah naj se nekoliko omeni.

Želeti je, da bi se ta pouk uvedel, oziroma združil možno s telovadbo na vseh srednjih šolah in učiteljskih.

R. K.

Slovanski gostje.

Bolj in bolj se približuje čas, ko bomo z veseljem v naši beli Ljubljani pozdravili naše slovanske brate iz severa in juga.

Ne bodo prišli k nam kot tujci, ampak kot vneti tovariši, ki vi-oko diže svoj prapor v prosep prostovoljnega gasilstva. Ne samo v besedah, ampak v dejanju hočejo pokazati slovansko vzajemnost, osebno se hočejo z nami združiti, poznati hočejo našo domovino in nje prestolnico. Ne straši jih dolga pot, ne trud, da celo ne strošek, vse radi žrtvujejo v korist vzajemnega delovanja na gasilskem polju. Njihovi gasilski časopisi navdušujejo za ta zlet in marljivi tajnik Josip Machaček, si je izbral težavno nalogo, da opisuje v več člankih, to za gasilstvo pomembno potovanje.

Da se pa že prej spoznajo z našo domovino, izdajo poleg potovalnega opisa, tudi opis naše dežele v ilustrirani brošuri. Posebni vlak pripelje slovanske goste v soboto dne 13. avgusta zvečer okolo desete ure v Ljubljano. 14. in 15. avgusta ostanejo v naši prestolnici, a 16. se odpeljejo, da si ogledajo svetovno čudo naše domovine „Postojnsko jamo“. Ne moremo Bog ve kaj dati našim tovarišem, a eno je vendar mogoče, in to je ljubav in naša sreča, to je edino, s čemer se bodo najbolj zadovoljili, da dobe v sredini Slovenije, v naši domovini z njimi čuteče tovariše.

Slovenski gasilec! Pripravite se na sprejem, prihitite po možnosti v Ljubljano, da bo dan 14. avgusta pravi gasilski dan, kjer se bomo medsebojno spoznavali in bratili.

Praznovali bomo ta dan, častni dan našega prvega gasilskega društva, njegovo štiridesetletnico; onega društva, po čegar zgledu so nastala potem vsa naša prostovoljna gasilna društva.

Vesel bode tega dneva tudi početnik kranjskega gasilstva, naš oče Doberlet, ko bo videl zbrano tako obilo množico gasilcev, ko bo videl, kako lepo se je razvilo malo zrnce, ki ga je zasadil, v mogočno drevo, ki deluje vedno po geslu: Bogu na čast, bližnjemu v pomoč! v prid in blagor svoje domovine.

Torej na veselo snidenje v naši lepi Ljubljani.

Zapisnik

seje zveznega odbora dne 12. maja 1910.

Navzoči: načelnik Doberlet, podnačelnik Petrič, odborniki Debelak, Rus, Lavtizar, Toman, Ogorelec, Luser, Tratar, Mayer, Smole in tajnik Trošt.

Načelnik Doberlet pozdravi navzoče in priglasiti sklepčnost. Glede zavarovanja se sklene, da se prej informira pri strokovnjakih in dožene, kako da se niso izpolnile zaveze zavarovalnice, utemeljene v dopisih te, ker se čuti odbor pri tem prikrajšanega. Eventualno se naj sklene nova pogodba s prispevki posameznih imenoma navedenih, ako v to privolijo.

Načelniku slovanske gasilske zveze se odpošlje brzajavna čestitka povodom Najvišjega odlikovanja z naslovom „cesarski svetnik“.

Rešita se dve prošnji za podporo ponesrečenim gasilecem.

Sklene se, da se imajo vbodoče brezizjemno prilagati takim prošnjam zdravniški certifikati. Merodajne so poškodbe pri požaru ali vaji.

Na znanje se vzame poročilo o „Gasilskem koledarju“.

Sprejmejo se določbe programa povodom gasilske slavnosti dne 14. in 15. avgusta. Občni zbor se določi na dan 14. avgusta ob 5. uri popoldne v „Mestnem domu“.

Ker se praznuje leta 1913. 25letnica zveze, se sklene, da odpade občni zbor leta 1912. Sklene se soglasno, da naj rabijo

gasilna društva za poveljevanja v nastopih „Redovne vaje“ od Barleta; pri orodju naj se pa drže „Vežbovnik“.

Gasilski pozdrav bodi pa le vedno stari, to je „Na pomoč“. Ko še načelnik prosi, da se poroča o raznih požarih in neizgodbah, sklene sejo.

Zakaj so vaje gasilcev potrebne in kako se naj vrše.

Doba vaj se začne vsakoletno z nastalim gorkejšim vremenom, in sicer doba praktičnih vaj, da se pri njih izvežbajo gasilci v ročnosti. „Delo ustvari mojstra“, ta pregovor je tudi za gasilca pomenben, ker se je tudi gasilcu treba priučiti različnemu orodju, da ima delo uspeh. Gasilec se mora pridno vaditi, če hoče svoji nalogi popolnoma zadoščati.

So tovariši, ki pravijo, kaj se je treba tukaj vendar učiti? Nekoliko redovnih vaj, par praktičnih vežb in s tem je končano. Ali to je napačno mnenje.

Dokazano je, da postane vsako gasilno društvo le potom vaje to, kar mora biti: varuh v nevarnosti ognja in nesreče, in nedelavnosti se nikjer tako ne maščuje, kot pri gasilstvu. Že pogosta menjava članov zahteva vaje in če se upošteva, da ni ročnost in zapopadljivost vsem v enaki meri lastna, je popolnoma opravičeno, da so vaje redne. Čeravno večina gasilcev svoje delo ume, se vendar dobe tovariši, ki tega niso zmožni.

Izšolani gasilci hitro uporabijo orodje, d-lo je na pogorišču enotno: brezmiselno letanje semintje, vrišč in druge mučne zmešnjave so tu izključene; vsak stori svojo dolžnost in požar je kmalu omejen. Kakšna slika se nam pa nudi v nasprotnem primeru? Nobeden ne pozna svoje naloge, brez načrta skačejo gasilci semintja, cevi vlačijo, slabo privijejo, da celo iz sesalnih cevi pozabijo potegniti droge itd. Posledica temu je, da se začne delovanje s precejšnjo zamudo in ogenj se je v tem razširil.

Pri takih slučajih se čujejo od šaržev tožbe, da je težko izvežbati preproste kmetovalce tako v gasilce, da bi v trenutku nesreče hitro umeli svoje delo. Naj se skrajšujejo vadbeni predpisi.

Temu nasproti konstatiramo, da ta trditev ne drži. Naj le pridno vadijo in preprosti kmetiški gasilec ne potrebuje posebnih predpisov, bodo pa ravno tako zadoščali kot inteligentnejši tovariši, če ne še bolj. Z vztrajnostjo je treba vaditi, ne pa napiliti. In često se je pripetilo, da so pri tekmi odnesli prvo darilo ravno preprosti kmetiški gasilci. Torej pridno in z razumom se vadite! Glavna točka, za katero naj stremijo šarži bodi, zbuditi veselje v svojih tovariših do gasilstva. Da se to doseže, naj se često poudarja lepi poklic in važnost gasilstva. v socialnem in gospodarskem pomenu. Šarži morajo biti sami vestni, če ne, tudi ne bo moštvo vestno. Obstoj gasilstva ni odvisen od zagovora pravice, marveč od izpolnjevanja dolžnosti vsacega posameznega člana. Kjer manjka vestnosti, in delovanja. Predavanje o pravicah in dolžnostih je na mestu.

Da morajo biti šarži dobro izvežbani, je umevno; imeti pa morajo zmožnost, svoje znanje moštvo vcepiti, znati morajo učiti.

Kakor se mora učitelj vsak dan pripravljati za pouk, tako si morajo tudi šarži napraviti načrt za vajo in pouk. Take dobro premišljene vaje zbudijo veselje gasilcev, dalje pa tudi spoštovanje. S tem se vzgaja vestnost in disciplina, kar je za celoto v veliko veljavo. Šarži, ki nimajo teh lastnosti, naj raje ne prevzamejo odgovornega mesta, ker sicer stvari več škodujejo nego koristijo. Točnost mora biti tudi v vsem, tu naj bo kakor pri vojaki. Prosto-voljna podložnost proti svojim lastnoizvoljenim poveljnikom naj diči vsakega gasilca, pokorščina naj mu bo sveta. Kako pa bi se moštvo navzelo točnosti, če niso poveljniki točni. Z lepim zgledom se to najlože doseže.

Vaje naj se vrše po gotovih pravilih, v to naj se rabi Vežbovnik. Poznati je treba tudi signale, ki nadomestujejo na pogorišču povelja. Povelja naj bodo vselej glasna in resna, potem se tudi z veseljem izvrše. Vse, kar k vaji ne spada, naj izostane.

Ako ume poveljnik dati vaji menjavo, ne da bi se moštvo kaj posebno trudilo, bo videl čedalje večje zanimanje in veselje do stvari. Zbujal bo samozavest in dobro voljo pri vsem moštvo.

Kjer ni posebnih oseb za spravo in opravo orodja, bodi stvar šaržev, da je orodje vedno v dobrem stanju, da naznanijo hibe in pomankljivosti, zakaj sicer ne bi bilo v slučaju nesreče nikoli vse v redu. Čas in kraj vaj se mora ravnati po krajevnih

razmerah. Novinci naj se vadijo spočetka za sé. Na deželi je za vaje najbolj primeren čas nedelja popoldne, ali vaja ne sme predolgo trajati, ker bi sicer lahko nastala kaka mrznja.

Priporočati je, da se gasilci zbirajo večkrat v gasilnem domu. Ob deževnem vremenu je v to lepa prilika. Tu naj se jim kaj pove ali pa iz strokovnih časopisov razloži, s tem se dosežejo tudi lepi, da prav krasni uspehi; gasilci si preženejo dolge nedeljske popoldneve z medsebojnim razvedrilom v svojem gasilnem domu in ni jim treba iskati razvedrila v krčmi.

—t.

Graška prostovoljna in plačana gasilna društva v eni noči 31 krat alarmirana.

Stricel ml.

V nobenem mestu menda ne uganjajo takih gorostasnih šal, ali bolje rečeno tolovajskih dejanj kakor ravno v vele-nemškem Gradcu. Zbrala se je neka družba, ki so si v ta namen izbrali gasilna društva, katera so izlorabili za svoje bedaste norčavosti.

Omeniti moram še prej, da imajo graška gasilna društva nebroj telefoničnih naprav pri hišah na cesti, od katerih ima ključ hišni gospodar ali najbližnji gostilničar. To so takozvani „Feuermelder“. To je telefoničen aparat v omari, katera je vzi-dana v zid in z vratmi zaprta. Ako je v ulici ali v bližini kak požar, naznanijo mimogredoči gostilničarju ali hišnemu gospo-darju, da je v bližini požar. Dotičnik, ki ima ključ, odpre takoj omaro, vdari v steklo, katero je vdeleno zavoljo mokrote ter takoj naznani na vse centrale velik ali mali požar. Taki „Feuermelderji“ so večinoma v vseh večjih mestih — samo v Ljub-ljani jih še nimamo.

Društva so bila klicana:

Ob 11. uri 20 min. ponoči. Požar na ogalu Radecky-Strasse. Ko društvo pride tja, ne najde nobenega požara.

Ob 11. uri 25 min. je bilo mestno gasilno društvo ob-veščeno o požaru — po „Feuermelderju“ iz cesarja Fran Jožefa trga — v „Stadttheater“. Takoj se odpeljejo z vsemi orodji, ki so potrebna za velik požar, a ognja ni bilo nikjer.

Ob 12. uri 2 min. je bilo prost. gas. dr. I. telefonirano požar na „Ries“. Ali ker je to že v okolici, se društvo ni odpeljalo.

Ob 1. uri 55 min. je bilo mestnemu gasilnemu društvu z grada naznanjen požar „St. Peter“. Društvo se takoj odpelje z enim trenom in parno brizgalno, a prišedši v St. Peter nobe-nega sluha o požaru. Tamošnje (St. Peter) gasilno društvo ni nič vedelo o kakem požaru nakar je društvo odšlo.

Med tem ko je to gasilno društvo v „St. Petru“ bilo, je 5 minut potem ko dobi zopet prost. gas. dr. alarm ob 2 uri zjutraj požar „Franzenstheater“. Mestno gas. društvo in prost. gas. društvo iz filialk odpeljejejo se takoj s treni in parnini brizgalnami — ki so vse na avtomobilih, na lice mesta. Požara nobenega. Preišče se celo gledališče.

Društva so bila še pri preiskavi omenjenega gledališča za-poslena, pa je že dobila telefonična postaja prostov. gas. društva I. v „Sparberbachgasse“ obvestilo ob 2. uri 15 min., pa je po-žar v „Burggasse“. Gasilci obveščeni pri gledališču takoj odri-nejo tja, a ni ne sluha ne duha o kakem požaru.

Med tem ko so naznanjeno hišo preiskali je prišlo kar dvoje novih naznanil na društva. Eno na centralo plačanih dru-štev, da je požar v „Waltendorf“, a drugo naznanilo je bilo na prost. gas. društvo II. „Filialka Gries“, da-gori na „Lustbühel“. Seveda nikjer požara.

Ob 3. uri 29 min. zjutraj sta bili zopet obe društvi poklicani po „Feuermelderju“ — prejšnji požari so bili večinoma iz kavarn ali gostilo poklicani — požar v kleti „Langhaus-keller“. Tudi tu se ni nič našlo.

Medtem ko društva s svojimi orodji še stojijo pred „Landhauskellerjem“, pride od bližnje „Hauptmeldestelle“ aviso: požar v zastavnici. Društva hite takoj na lice mesta, a vse je bilo v miru.

Ker je pa bilo tega že preveč, odredi ravnatelj plačanega društva inžener Quirin da, ako še edenkrat pride alarm za po-žar, da se samo tisto društvo odpelje, ki je v dotičnem okraju.

Povedati moram, da ima v Gradcu prost. gasilno društvo centralo I. v „Sparberbachgasse“ II. filijalko na „Gries“ in filijalko III. v 5. okraju „Paulusthor“. Razen teh je seveda še stalno gasilno društvo (plačano), ki ima svoje prebivališče v veliki kaserni na „Lendplatz“.

V tem je prišlo zopet telefonično obvestilo ob 3. uri 30 min. požar Griesgasse pri „Goldenem Ochsen“. Odšla je samo filijalka II. na Griesu, a tudi ta ni nič dobila.

Ob 4. uri 20 min. je bilo prost. gas. društvo I. centrala zopet alarmirano, da gori „tehnische Hochschule“, a seveda po preiskovanju zopet nobenega požara.

Omeniti moram, da so društva večinoma brez signalov, ker se jim je čudno zdelo, odhajala k slepim požarom.

Prijeli so pač več dijakov in delavcev ali so jih kmalu izpustili, ker se jim ni moglo nič dokazati. Župan graški je razpisal veliko nagrado. Biti je morala cela družba skupaj, da so mogli to lopovstvo inscenirati. Zločince pridno zasledujejo.

Udeležili so se vseh požarov: požarni ravnatelj stalnega gas. društva inženir Quirin, inspektor Fiedler, načelnik prostovoljnih gas. društev g. Böhm in podnačelnik Rumpold, potem gasilni mojster Premer, Lorentschag, Trumer Wohlfahrt in šef zdravnik dr. Willi Tilly. Kar je bilo prostega moštva in uradnikov, vse je moralo vslužbo katera je bila zelo naporna vso noč. Moštvo je bilo do skrajnosti utrujeno.

Videla se je pač železna disciplina in točnost prostovoljnih in plačanih društev, ki je pokazalo, da je kos svoji nalogi. Ne pozabna bo kronika graških gasilnih društev. Celo mesto je samo hvale za gasilce in vse obsoja to zločinsko dejanje.

Omeniti moram še, da sta dva konja nesposobna za nadaljno službo. Oddali so jih takoj v konjsko bolnico.

Naznanjeni so bili še požari Libenau. Wetzelsdorf, Gratwein in drugi. V celoti so bila društva 31 krat klicana. Ponoči je bilo vse prebivalstvo razburjeno, ko so se gasilci vozili tja in nazaj, in to vso noč. Tudi društvo ima precejšnjo škodo.

Novice.

Najvišje odlikovanje. Njega Veličanstvo je imenovalo načelnika slovsanske moravske gasilske zveze, načelnika zveze slovsanskih gasilnih društev gospoda **Karl Vozaba** v Brnu — **cesarskim svetnikom**. Dne 29. maja je slavil moravski gasilski odbor z mnogobrojnimi gosti v slavnostni seji to za gasilstvo častno imenovanje. Vozab je marljiv in nadvse delaven človek, duša je gasilski posojilnici — edini v Avstriji, po svojem meščanskem opravi je Vozab **nadučitelj**. Da bi vrli mož, ki je iz učiteljskih vrst, se dolgo radoval tega za vse gasilstvo, pa tudi učiteljstvo častnega imenovanja, mu tudi mi presrečno čestitamo.

Redek jubilej. Dne 2. julija slavi naš starosta oče Doberlet z gospo soprogo svojo **zlato poroko**. Poročen je bil namreč dne 2. julija 1860. Mnogobrojnim častitkam za ta redki jubilej, pridružujemo se tudi slovsanski gasilci. Bog daj vrlemu očetu še mnogo let dočakati v krogu svoje družine. Na pomoč!

Zahvala. Gospod Iv. Zrimec, mesar in gostilničar na Bledu, in gospa Marija Majer, posestnica v Kranju in Bledu sta darovala gasilnemu društvu na Bledu v znak trudapolnega dela pri požarih 28. junija 1908 in 8. aprila t. l. znesek po 50 K. Za velikodušni dar se podpisano gasilno društvo blagim dobrotnikom iskreno zahvaljuje. — Fran Dolar, blagajnik, Ivan Bus, načelnik.

Gasilno društvo na Bledu praznuje svojo 25 letnico dne 4. sept. t. l. Cenjena gasilna društva se prosijo, naj bi se na ta dan glede priredb svojih veselje ozirala.

Odlikovanje. Karlovaško vatrogasno društvo, je izvolilo pri svojem obnem zboru, našega načelnika očeta Doberleta, zaradi zaslug, ki si jih je priboril za slovensko in hrvatsko gasilstvo soglasno in navdušeno svojim častnim članom. To je pač krasni čin vzajemnosti, na katerem osivelemu očetu tudi slovsanski gasilci presrečno čestitajo.

Veliki požar papirnice v Medvodah. Dne 5. aprila ob 2. uri zjutraj je bilo ljubljansko gasilno društvo telefonično in brzojavno obveščeno o izbruhu požara v papirnici v Medvodah. Načelnik g. Stricel je dal takoj naznaniti požar po enem

strelu z Grada. V pol ure se že odpelje pod poveljstvom g. načelnika Striclja parna brizgalna z vozom za moštvo. Že ko smo prišli onstran Št. Vida, smo zagledali pred seboj plameneč odsev. A blizu Medvod se nam pokaže grozovit prizor. Šmarna gora in drugi razprostani griči so bili kakor ogujeniki, iz katerega šviga živorudeč plamen. Prizor je bil tem značilnejše, ker se je plamen jasno odčrtal od črnih oblakov.

Ko smo dospeli do pogorišča, so že tudi delovala druga društva iz Pirnič, Sore in Vižmarjev. Tovarna je bila vsa v ognju. Ljubljansko društvo se je s parno brizgalno postavilo k tovarniškim poslopjem na desnem bregu Save, kjer so bila tudi velika tovarniška poslopja, in takoj napeljalo štiri cevi in ostali v rezervi v najnevarnejši poziciji, in to zato, ker je pihal močan veter, ki je goreče utrinke papirja zanašal visoko v zraku na ono stran Save na poslopja. Ker ni bilo čez dve uri nobene nevarnosti več in je veter ponehal, se je pridružila ljubljanska parna brizgalna drugim na mostu. Napeljale so se štiri cevi do zadnjega trakta, kamor ogenj še ni došel in tako rešilo se celo poslopje, v katerem so najnovejši stroji Vlečenih je bilo v celem 380 m cevi od parne brizgalne. Delovala je neumorno od 5. ure zjutraj do 1. ure popoldne.

Pa še en veličasten, strašen prizor sem opazil, namreč pri dohodu društva je bilo celo poslopje onkraj Save v največjem plamenu. Prasketanje zbesnelih elementov je tekmovalo z groznim bučanjem slapa tik pod požariščem. Valovi so odsevali grozen prizor, kakršnega še nisem pri nobenem požaru doživel. Sreča je bila, da je prej deževalo, zakaj sicer bi bile cele Medvode žrtev ognja.

Neumorno delovanje gasilnih društev, ki ga posebe poudarjam, se je posrečilo ogenj zadušiti. Celo velikansko poslopje bilo je brez strehe, padali so neprenehoma tanko zidani ognjevarni zidovi in vedno je pretilo nevarnost, da podsuje kakega gasilca.

Gosti dim se je valil izpod tlečih ostankov papirja. Ko je bila ob 1. uri vsakršna nevarnost odstranjena, sta ljubljansko in vižmarsko društvo odšla domov. Ostala so pa pirniško in sorsko še nekaj dni kot straža z brizgalnami na požarišču.

Zaključujem svoj situacijski opis, izpolniti ga je pa treba še z nekaterimi zgolj stvarnimi podatki.

Kmalu po pol drugi uri zapazi nočni čuvaj Čušnovar ogenj v velikem poslopju, v katerem so bili visoki skladi papirne robe. Ko je nastal požar, so delali delavci nočno delo v spodnjih traktih in prav nič slutili, kaka nevarnost jim preti. A v zadnjem trenutku so se vendar brez nezgod rešili. Baje je ogenj izbruhnil v dvigalu za papirne zavitke, a gotovega se ne more pač nič konstatirati.

Kmalu po izbruhu požara se je streha velikega poslopja sesula. Pod streho je bilo več oseb. Poškodovani so bili poslovodja Lechnik, kateremu se je zlomila plečna kos, delavca Kosenino so morali prenesti v bolnico, nekaj jih je bilo pa pozueje ranjenih. Dobili so opekline in druge lahke poškodbe. Tovarniški pisarniški šef je tudi na opeklinah poškodovan, ki je pri požaru res požrtvovalno sodeloval.

Prosilo se je tudi brzojavno za pomoč gasilna društva Škofja Loka, Kranj in druga, a zakaj niso prišla, ni znano. Prvo je bilo na licu mesta pirniško društvo z načelnikom g. Lavtičarjem, drugo ono iz Sore z načelnikom g. Luštrekom, tretje iz Vižmarjev pod načelnikom g. Arharjem, četrto kakor že omenjeno, je prišlo ljubljansko gasilno društvo.

Škoda znaša nad dva in pol milijona krou. Zgorelo je do 30 vagonov papirja, stroji, 6 do 7 poslopij in mnogo drugih stvari. Tlelo je še ves teden in je bila na mestu tudi toliko časa straža iz Pirnič.

Velikanski požar. Dne 15. junija t. l. je pričelo goriti v papirnici tvrdke Schmit & Meynier na Sušaku pri Reki. Goreti je pričelo nenadoma krog 8. ure zvečer v enem skladišču papirnice, kjer je bilo veliko papirja in cunj nagromadenega. Dasi so gasilci iz Sušaka in Reke delali naporno, se je vendar ogenj zanesel še na drugo skladišče in gasilec ni preostalo družega, kot čuvati druga bližnja poslopja pred uničujočim požarom, kar se jim je tudi posrečilo. Požar se je videl daleč naokolo, posebno pa odsev je bilo videti v veliki daljavi. Skladišči sta pogoreli do tal, škoda znaša nad 240.000 K, ki jo pa krije zavarovalnina. Vzrok požaru ni znan.

Ogenj na Bledu. Dne 8. aprila okolo 12. ure ponoči je začelo goreti v Gradu v podstrešnji sobi v gostilni pri panju (last gospe M. Mayer v Kranju). Ker sta bila hiša in hlev Antona Bijal le par metrov oddaljena in zgornji deli leseni, sta se tudi takoj užgala. Domače gasilno društvo je bilo v četr uri na lieu požara in je omejilo ogenj le na že goreča poslopja bilo je treba resno delati, da so se obvarovala v neposrednji bližini stoječa sosedna poslopja. Na pomoč prihitela so v jako kratkem času še gasilna društva: Zasip, Gorje, Ribno, Dobrava in Begunje. Goreči objekti so bili precej veliki, deloma leseni in sredi vasi, bil je ogenj strašen, posebno za prebivalce v Gradu, ki še niso pozabili velikega požara junija 1908, ki čutijo še danes težke posledice.

Velik požar na Brdih. Dne 15. aprila okrog 9. ure dopoldne je izbruhnil ogenj v gorski vasi Brdo, ki je od Radovljice približno eno uro oddaljena. Ker je bila ta vas takorekoč kup poslopij, večinoma s slamo kritih, je bila vas v kratkem v plamenu. Zgorelo je 6 hiš in 5 gospodarskih poslopij. Na lice požara so prihitela gasilna društva Radovljica in Ribno, potem Bled, Mošnje in Kamna gorica. Od cele vasi je bilo mogoče rešiti le dve hiši in tri gospodarska poslopja. Ker so imeli posestniki ob svojih hišah naravnanih mnogo drv in drugega lesa, je bil ogenj še silovitejši, je bilo treba mnogo napornega dela pri gašenju. Nekaterim posestnikom se je rešilo že iz gorečih objektov nekaj oprave in blaga, večinoma pa je pogorelo vse do kleti. Zgorelo je tudi več prašičev in goved. In kar je bilo najžalostnejše, je pri spuščanju živine iz hleva padel del goreče slamnate strehe na posestnico Ažmankovko, kateri se je vnela in zgorela vsa obleka. Reva je ponoči v strašnih bolečinah umrla.

Gašenje je bilo jako otežkočeno, ker je manjkalo vode. Trije vodnjaki so bili v ognju, iz dveh vodnjakov pa je voda kmalu pošla. Ko so prišla društva z zadostnimi cevmi so jemala vodo čez 300 m visoko iz spodaj ležečega grabna. Potem je bilo gašenje tudi uspešnejše.

V takih gorskih vaseh, kjer nimajo svojih gasilnih društev, je jako dobro, ako si sosedna gasilna društva ogledajo, kako je glede vode, koliko metrov je oddaljen najbližnji potok ali vodnjak, v katerem je stalna voda, ker je potem v slučaju požara delo veliko bolj sigurno in uspešno.

Dobrepolje. V nedeljo dne 10. aprila je imelo naše novo oživljeno gasilno društvo dan društvenega veselja. Zakaj dobili smo od tvrde R. A. Smekal iz Smichova po njega zastopniku g. Francetu Samsa novo brizgalnico najnovejšega sestava. Imamo sicer brizgalnico, ki je pa za današnje razmere postala premajhna in društva ni več veselilo delovati z njo, ko je videlo, da ne zadošča današnjim prilikam in potrebam.

Stroj je najnovejšega sestava, ki vodo na obe strani črpa in meče, dela torej enomlazno in dvomlazno kakor nan-se potreba. Stroj je po obliki in izvedbi jako eleganten, in se more z njim voziti 8 do 10 mož.

Poizkušnji s strojem je prisostvoval tudi tajnik Zveze kranjskih gasilnih društev gospod Fran Trošt, ki se je pripeljal popoldne. Poizkus z brizgalnico se je vršil enomlazno in dvomlazno na daljavo in višino ter se je pokazalo, da stroj brizga na 10 metrov dalje, na višičino na streho cerkve. Z uspehom je bil gospod tajnik jako zadovoljen, pa tudi vsi gasilci, ki so se bili v velikem številu zbrali, so se ga veselili.

Med gledalci smo opazili tudi gospoda načelnika gasilnega društva iz Velikih Lašič, Doganoca in več drugih za društvo zavzetih možakov. Pri poizkušnji je bil navzoč gospod poslanec Jaklič in domači gg. duhovniki.

Po izvršeni poizkušnji se je moštvo nekoliko pokrepčalo v gostilni gospoda načelnika Čelofiga, pri kateri priliki se je napilo gospodu načelniku Čelofiga, ki si je dal mnogo truda za nakup nove brizgalnice in oživotvorenja gasilnega društva. Gospod tajnik Trošt je imel govor na gasilce, ki so zopet navdušeni biti vedno na pomoč svojemu bližnjemu.

Zdenska vas pri Dobrepoljah. Naš gospodarski odbor je naročil jako dobro in solidno delano brizgalno na štirih kolesih pri znani slovanski tvrde R. A. Smekal v Smichovem po nje zastopniku g. Francetu Samsi. Dne 10. t. m. smo imeli poizkus brizgalnice v navzočnosti gospodarskega odbora in velikega števila gasilcev iz Dobrepolj, ki so prihiteli nam na pomoč pri poizkušnji stroja. Zastopnik tvrde Smekala, Fran Samsa,

je pokazal na stroju delovanje ter poučil, kako se ima z istim ravnati, da ostane stroj vedno v redu, da ne bo v sili odpovedal. Poizkusi so bili na en mlaz in dva, ki sta oba vrlo uspela, zaradi česar se je stroj izkazal dobrega, ki odgovarja predpisom.

S tem strojem bo naše ljudstvo vsaj toliko pomirjeno, da bode v slučaju nesreče imelo kaj v roke vzeti, zakaj v nesreči hrepeneti po pomoči je težko, posebno če ni v vasi stroja ali pa vsaj v najbližjem kraju. Pred več leti je nam zgorela brizgalnica, in sicer zaradi tega, ker jo je neka žena pripeljala k pogorišču, misleč, da bodo prišli ljudje na pomoč, ali glej nesrečo, vsled hučega vetra je nastal plamen tako velik, da je zajel tudi brizgalnico, ki je popolnoma zgorela, zakaj ljudje niso bili doma in tako je postala naša vas žrtev velikega nepozabnega požara. Upamo, da se bo tudi v kratkem času ustanovilo gasilno društvo ki bo imelo nalogo paziti na stroj, se dobro vadilo in bo v slučaju požara vedno na braniku! Polagamo našim možem, ki jim je briga naložena paziti na imetek cele soseske, da čim brže ustanove prostovoljno gasilno društvo, ki bo lahko s ponosom stopilo na delo in da bo ponos celi soseski in občini. Na pomoč!

Požar v občini Lancovo. V petek dopoldne 15. aprila je v vasi Brda nenadoma izbruhnil velikanski ogenj. Vnel se je pri hiši Janeza Dežmana hišna številka 3, in sicer je pričelo goreti v „trahtarju“ pri hlevu. Sosedu so takoj opazili grozno nesrečo, toda vsaka rešitev je bila brezuspešna, zakaj ogenj je objel v trenutku vse sosedne strehe, ki so si bile jako blizu in vse slamnate. Kako je ogenj nastal, po nesreči ali po zločinu, dosedaj še ni dognano.

Cela vas je imela osem hišnih števil, od katerih je ostala samo ena hiša cela, druga z gospodarskim poslopjem vred poškodovana, ostalo pa je do tal pogorelo in sicer posestnikom: Mihi Odar gospodarsko poslopje, Antonu Pogačniku hiša št. 2, gospodarsko poslopje in en prešič, Janezu Dežmanu hiša št. 3, hlev, sušilnica, 11 prešičev, 1 krava in 1 tele, Janezu Fisteru hiša številka 4, drvarnica, svinjak, žitnica in kolnica z orodjem, vdovi Urši Ažman hiša št. 5, gospodarsko poslopje, drvarnica, 5 prešičev in 3 jareci; sama se je reševaje živino težko opekla ter v 24 urah v groznicah bolečinah umrla. Francu Fisteru je hiša št. 6 in gospodarsko poslopje poškodovano, Vagnerju Valentinu hiša št. 7, hlev in svinjak, Francu Zupancu št. 8, hiša, svinjak in drvarnica. Uničena je torej cela vas. Strašno je bilo videti obupne posestnike ob pogorišču svojih žuljev.

Škoda se je cenila na 75.000 K, zavarovani pa so bili na neznatne zneske skupaj 8000 K.

Na pomoč je prihitela prva požarna bramba iz Radovljice, za njo pa iz sosednje okolice Ribno, Bled, Kamna gorica in Mošnja. Le požrtvovalnosti in trudu teh se je zahvaliti, da se je v kljub silnemu požaru obvarovalo troje omenjenih poslopij in nekaj oprave in živine.

Med gasilci so se posebno odlikovali gospodje; Vinko Resman, posestnik in načelnik požarne brambe v Radovljici in g. J. Rus, načelnik požarne brambe iz Bleda. Tem, kakor tudi vsem, ki so nesrečnim vaščanom v pomoč prihiteli bodi s tem izrečena najlepša hvala!

Zopet požar! — Vas Zgoša v skrajni nevarnosti!

19. aprila ob 2. ponoči je nenadoma izbruhnil ogenj v skednju posestnika I. Gašparina vulgo Jajceta v Zgošah občina Begunje pri Radovljici. V trenutku je bilo v ognju: hlev in enonadstropna hiša tega posestnika kakor tudi hiša sosedu Goričnika vulgo Čestnika. Ker je bil ravno v tem času velikanski vihar, je bila skrajna nevarnost, da se užge vsa vas Zgoša, kajti sosedne hiše so po večini krite s slamo. Da Zgošani ne žalujejo danes na razvalinah svojih domov, se imamo zahvaliti edino le vrlim požarnim brambovcem Begunjskim in vodovodu. — Ogenj je zahteval le te žrtve, živino so rešili. Na pogorišče so v kratkem prihiteli še požarne brambe iz Mošenj, Bleda in Radovljice, katerih naloga je bila le, popolnoma udušiti ogenj. Pogoreleca sta bila zavarovana pri „Vzajemni zavarovalnici“. Kako je ogenj nastal, je zagonetka. Govori se, da je baj zažgala neka usiljiva domača beračica, ki ji je gospodar odrekel „jeperge“. Menda bo to le domnevanje. Najbrže bo vzrok temu požaru ona površnost in malomarnost, ki

jo tako lahko opazujemo pri stavbah po deželi, ko se nič ne vpraša, kje in kako stoji ognjišče, kje svinjski kotel. — Končno povemo še begunjskemu županu to-le: Vbodoče ne stresajte pri takih prilikah, kakor je bila danes, svojih neslanosti, temveč delajte kakor smo delali mi — bližnjemu v pomoč.

Pri tej priliki omenjamo še tale zanimiv slučaj: Ko je pisec teh-le vrstic vprašal pri pogorišču neko na vsem telesu se tresočo ženo, česa se je tako prestrašila prične: „Nenavadni hrup in ropot me prebudi iz trdnega spanja, pogledam skozi okno, zagledam same iskre in zavpijem: Je žeš zvezda gre, konec sveta je in planem na prosto. — Tu mi povedo sosedje, da gori pri sosedu in da se je ravnokar sesedla streha.

J. S. Benedikt

Ljubljana, Prešernove ulice

tvorniška zaloga posamentirnega blaga in raznih potrebščin za gasilna društva.

Naramnice za gasilce docela po postavnem predpisu.

Gasilske čepice z medenim ali tudi z zlato-vezenim znakom.

Signalne vrvice, rokavne žnorige, rokavice, kravate itd.

Dobre konopne cevi, pasovi za moštvo itd.

Preskrbe se tudi vse druge potrebščine za gasilce po najnižjih cenah.

Za gasilna društva olajšalni plačilni pogoji; pri skupnem naročilu enakih vrst primeren popust.

Gasilstvo na Japonskem. V prejšnjih časih so bili vsi odrasli prebivalci hiše, v kateri je nastal požar, obglavljeni. Ta običaj je segal celo do novejših časov. Leta 1880. je odposlala vlada uradnike na Francosko, v Nemčijo in na Nizozemsko z nalogo proučevati gasilstvo v mestu in vasi. Po povratku poslancev so jeli snovati gasilstvo. Iz Londona je dospela prva brizgalnica, s katero so delali javne poizkuse. Vlada je potem nakupila več ročnih, parnih in brizgalnic za ladje. Danes imajo v glavnem in še nekaterih mestih poklicno, v vaseh pa dolžnostno gasilstvo. Vse gasilstvo je dobro organizirano in izšolano pa tudi pravilno opremljeno. V garnizijskih mestih je tudi vojaštvo dobro oskrbljeno z gasilskimi pripravami in tudi izšolano v gasilstvu.

Službeni red

in vadbeni predpisi za gasilna društva.

Priredil po A. C. Ahčinovem
zvezni tajnik Franc Ks. Trošt,

je izšel in se dobiva v Ljubljani pri M. Gerberju.

Cena vezanemu izvodu 70 h, po pošti 80 h.

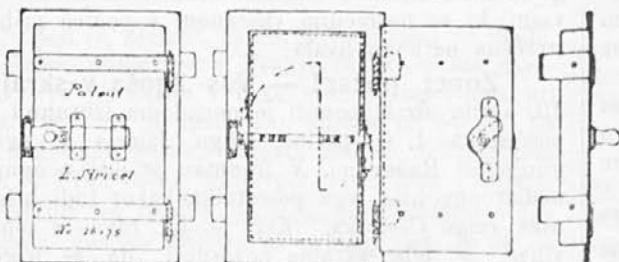
Gasilski koledar za leto 1910.

uredil tajnik Franc Ks. Trošt je izšel in se dobiva po 50 h komad pri M. Gerberju v Ljubljani.

Gasilci sezite po koledarju, čigar čisti dohodek je namenjen „Gasilski ustanovi“.

Naročila sprejema tudi zvezni tajnik.

Važno za inženirje, stavbne podjetnike, hišne posestnike in hišne upravitelje.

Konstrukcijo teh dimniških vrat, ki se lahko dajo vstaviti v no.vih ali pa že v starih poslopih, so strokovnjaki že večkrat preizkusili in splošno pripoznali tem dimniškim vratom prednost pred vsemi drugimi.

Mestni magistrat ljubljanski priporoča ta vratca z razpisom 21. avgusta 1907; deželni glavar Kranjski pa z okrožnico z dne 11. maja 1908 vsem županstvom na Kranjskem. — Pojasnila daje

L. Stricel, dimnikarski mojster.

Dobivajo se pri Lud. Striclu kakor tudi pri tvrdki Avg. Žabkar.

Ponarejanje patentnih vrat se kaznuje po patent. zakonu.

Proti sajam in prahu popolnoma varno zaprt dimnik, kjer je tudi vsaka nevarnost po ognju izključena, omogočujejo samo patentna

dimniška dvojnata vrata
s trojnatim proti ognju varnim zatvorom.

(C. kr. avst. pat. št. 26.175 od 1. junija 1906.)

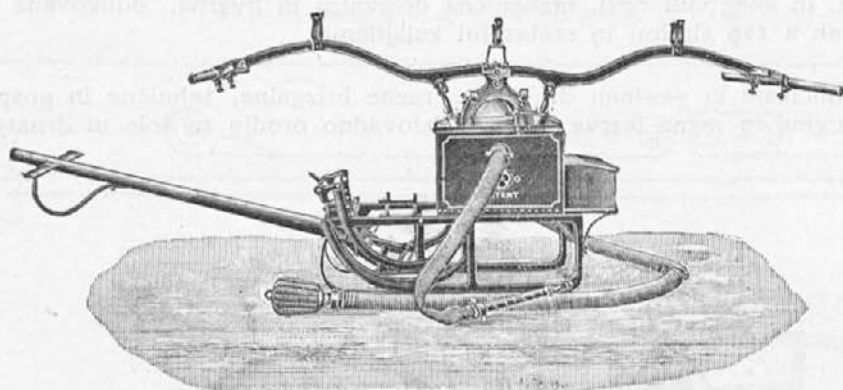
Strojnotvorniška družba „UNION“ na Dunaju.

(D. z o. z.)

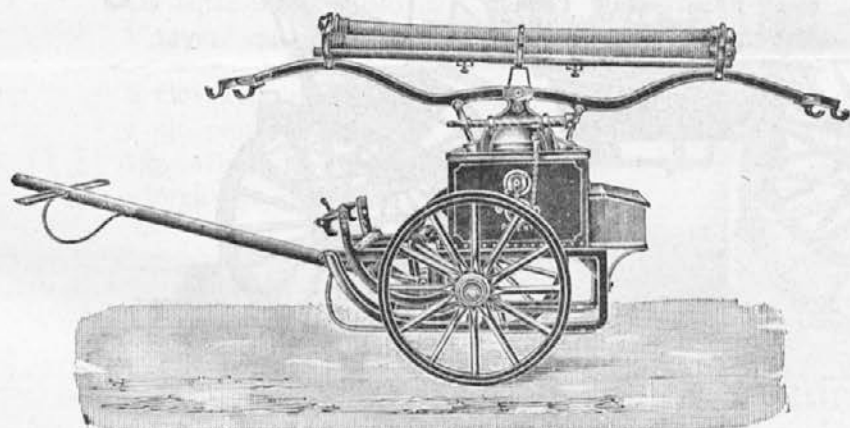
Pisarna in skladišče: Dunaj VIII/2, Hernalsergürtel.

Tvornice: Toplice in Sorgental na Češkem.

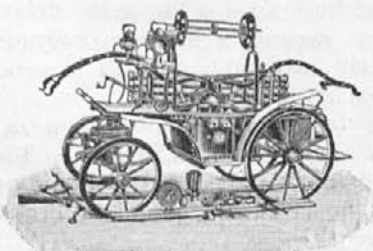
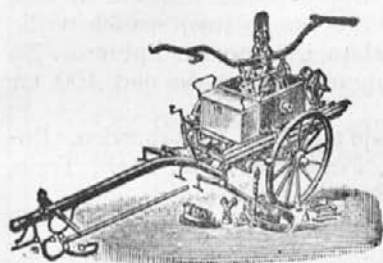
Novoustrojena patentovana sančna snemalna brizgalna s prosto se pregibajočo osjo in snemalnim kolesjem, najpripravnejša za hribovite kraje. En sam gasilec z lahkoto brizga sname in zopet uredi.

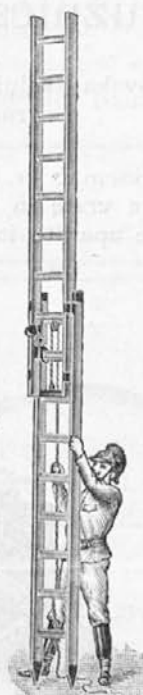
Kot sančna brizga.

Kot dvokolna vozna brizga.

Brizgalnice in vodonoši, dvokolesne in štirikolesne ali nosilne.

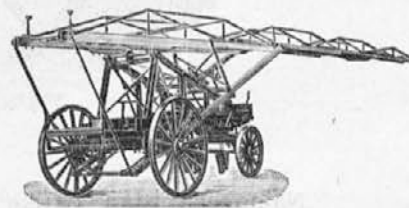

Raztegnjena.

Sklopljena.

Nosilne premikalne lestve.

Dvokolesne in štirikolesne premikalne lestve.

Strešne in kljukaste lestve.

Vsakovrstne osebne oprave.

➡ Cevi, konopne in lanene, sirove ali gumirane. Normalna spojila vijakov avstrijske gasilske zveze.

Popolna garancija! Nizke cene! Najuspešnejše delovanje! Lahki plačilni pogoji!

Ustanovljeno leta 1820.

Ustanovljeno leta 1820.

Priporočena tvrdka po češki zvezi gasilnih društev.

C. kr. priv. tvornica brizgalnic, hidroforov, sesalk, lestev, cevi in oprave za gasilce

Praga - Smihov

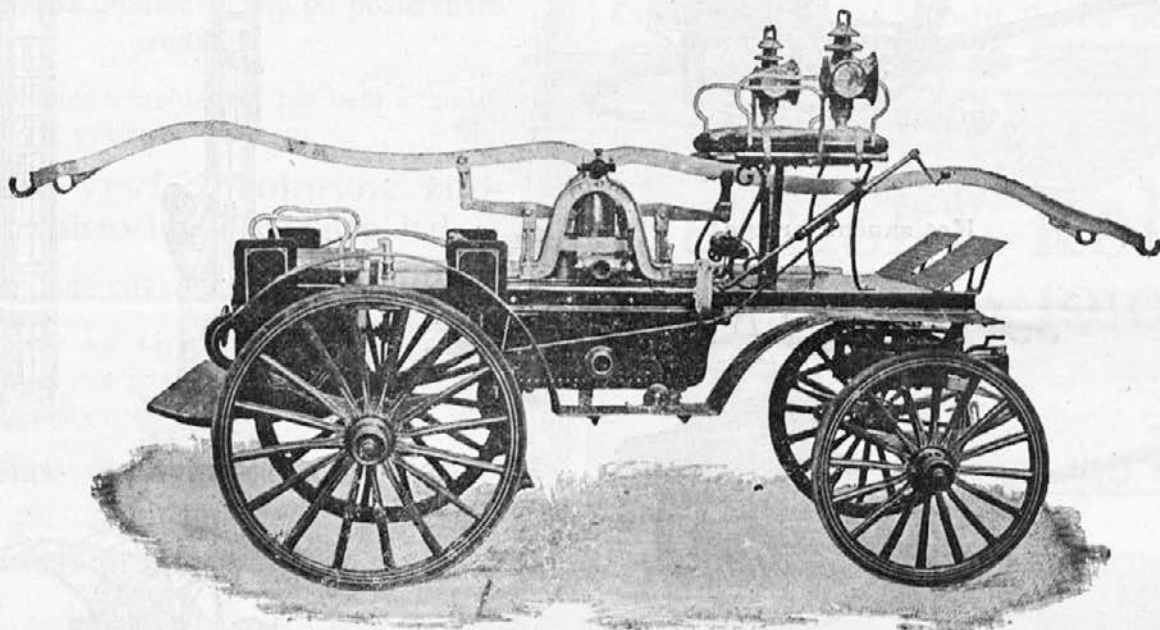
R. A. Smekal

Čeh blizu Olomuca

Podružnica v Zagrebu, Frankopanska ulica 9

Prva češko - moravska tkalnica lanenih in konopnih cevi, mehanična delavnica in livarna, odlikovana na raznih izložbah s 129 zlatimi in srebrnimi kolajnami.

Priporoča vsem c. kr. oblastem, občinam in gasilnim društvom, razne brizgalne, tehnične in gospodarske stroje vsake vrste in veličine, cevine in razne lestve, itd. — Telovadno orodje za šole in društva, motore, acetilinske aparate itd.

Najnovejši izum tvrdke R. A. Smekala so brizgalnice, ki zajemajo in mečejo vodo z desne in leve strani ter imajo ravnotež tako sestavljen, da potrebuje stroj 40% manj delavske moči nego stroji ostalih tvrdk. Ta izum je bil leta 1903. odlikovan v Pragi na razstavi z največjo nagrado: zlato kolajno in diplomo. Na Kranjskem, Primorskem, Štajerskem in Hrvaškem in ostalih deželah je prodanih teh strojev že nad 100 ter imamo od različnih gasilnih društev zelo laskava izpričevala.

Podružnica v Zagrebu je prodala takih brizgalnic na Kranjskem za kraje: Krško, Kostanjevica, Bohinjska Bistrica, Metlika, Senčur, Koroška Bela, Zgornja Šiška, Dravljje, Idrija, Predoslje, Sora, Štob, Trzin, Žabnica, Royte, Velika Loka, Kamna gorica, Stožice, Valtavas in Št. Peter pri Rudolfovem;

na Štajerskem: Ojstrškavas, Gomilsko, Okoslavci, Možganjci in Prekopa;

na Primorskem: Kobarid, Idrsko in Bovec;

na Hrvaškem: Ravnagora, Delnice, Lipik, Dolnja Stubica, Požega, Kešinci, Samobor, Vrginmost, Lokve, Gradec, Ludina, Vrbovec, Koprivnica, Pakrac, Popovača, Stara Pažova, Dugoselo, Hlebenje in Sv. Ana.

Razen teh strojev izdelujemo zelo praktične male brizgalnice »univerzalke« na dveh ali na štirih kolesih, ki so za prvo pripomoč prav praktične, bodisi za gasilna društva ali pa za občine, ki imajo malo denarnih sredstev.

Dalje izdelujemo vse ostalo gasilno orodje in potrebščine kakor čelade, pasove, sekirice, ročne in mehanične lestve najnovejše vrste. Delavske in paradne obleke, čepice in gasilna znamenja po najnižjih cenah.

Občinam in gasilnim društvom olajšalni plačilni pogoji na obroke.

Za vse stroje se jamči pet let.